

Amendement Uitgangspunten Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

A

Van: Hart voor Bloemendaal
Aan: de voorzitter van de gemeenteraad van
Bloemendaal
Onderwerp: Raadsvoorstel uitgangspunten IHP 2024-2039

De gemeenteraad van Bloemendaal in openbare vergadering bijeen op 18 april 2024

Overwegende dat:

- De gemeente de wettelijke zorgplicht heeft voor voldoende en adequate onderwijshuisvesting;
- De schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor de exploitatie van de gebouwen;
- Sprake is van een gedeeld belang om te voorzien in toekomstbestendige, duurzame en gezonde schoolgebouwen die geschikt zijn voor hedendaags en inclusief onderwijs;
- Het college verantwoordelijk is voor het opstellen en uitvoeren van het IHP en de gemeenteraad het IHP vaststelt en ook het budgetrecht heeft;
- De uitgangspunten het college de mogelijkheid bieden om het proces in het opstellen van het IHP te sturen;
- De gemeenteraad heeft uitgesproken aan het begin van dit proces een aantal uitgangspunten aan het college te willen meegeven;
- Het college deze uitgangspunten in een bijlage bij het voorgestelde raadsbesluit heeft geformuleerd;
- Naar aanleiding van eerdere beraadslagingen in de raad enkele aanvullingen of c.q. verduidelijkingen worden voorgesteld;

2024 000 814

Amendeert het besluit als volgt:

Besluit:

de gewijzigde uitgangspunten ten behoeve van het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2024-2039, zoals bij dit voorstel gevoegd, vast te stellen.

M. Roos
Hart voor Bloemendaal

H. Faber
GroenLinks

Besluit van de Raad
Stemmen voor: 8
Stemmen tegen: 11

Verworpen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 18 april 2024

Burgemeester

Griffier

Uitgangspunten Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2024 – 2039

Algemeen

1. Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2024 – 2039 (hierna IHP) wordt vastgesteld door de gemeenteraad en heeft een looptijd van 16 jaar. De eerste vier jaar is 'hard': het college neemt de resultaten over in het jaarlijks vast te stellen Programma huisvesting onderwijs. De jaren vijf tot en met 12 bevat voornemens voor voorzieningen in de huisvesting voor deze periode.

Schoolgebouwen

2. Volgens het wetsvoorstel dient m.b.t. gebouwen (gebouwdelen) ouder dan 40 jaar te worden vermeld voor welke voorziening (renovatie of nieuwbouw) deze in aanmerking komen. In geval van Bloemendaal gaat het dan om 90% van de schoolgebouwen. Om financieel-praktische redenen zal in het IHP als eerste expliciet naar planvorming voor de groep oudste scholen in de gemeente worden gekeken.
3. Met het IHP wordt invulling gegeven aan de nieuwe voorziening 'renovatie'. M.b.t. deze voorziening wordt aangesloten bij de definitie volgens het wetsvoorstel (*renovatie bestaat uit vernieuwing of grootschalige verandering van een gebouw of een gedeelte daarvan, door een geheel van maatregelen, dat erop is gericht de levensduur en geschiktheid van het gebouw of het gedeelte daarvan, voor het onderwijs met ten minste 25 jaar te verlengen*).
4. In eerste aanleg dient – los van het opheffen van eventuele capaciteitstekorten - de aandacht uit te gaan naar het bouwkundig en bouwfysisch (binnenklimaat) geschikt maken dan wel houden van de gebouwen.
5. Er wordt gestreefd naar het handhaven/realiseren van duurzame schoolgebouwen. Onder een optimaal/duurzaam schoolgebouw wordt verstaan een gebouw met een: - gezond binnenklimaat; - laag energieverbruik; - lage CO2-uitstoot.
6. M.b.t. bouwfysische aspecten (binnenklimaat) wordt het Programma van Eisen Frisse Scholen gevolgd (opgesteld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland): de schoolgebouwen dienen minimaal label C (voldoende) te hebben.
7. Bij het nemen van een besluit of een schoolgebouw (nog) voldoet wordt gebruik gemaakt van zowel een NEN 2767 (conditiemeting) als een NEN 8021 (gebruiksprestatie) rapport.

Onderwijsinhoudelijk

8. De toekomstige huisvestingsstructuur moet de kwaliteit van het onderwijs in Bloemendaal en de keuzevrijheid voor ouders en kinderen weerspiegelen en waar nodig versterken. Er bestaat aandacht voor de onderwijsdiversiteit en de bereikbaarheid ervan.
9. Schoolbesturen streven naar samenwerking met kind partners in de ontwikkellijn 0-12 jaar, vanuit de overtuiging dat een (basis)school midden in de maatschappij staat en in toenemende mate fungeert als centrale schakel tussen de instellingen die van belang zijn voor de ontwikkeling van een kind. De ambitie is om de betreffende (onderwijs- en kinderopvangvoorzieningen) waar mogelijk onder te brengen in een gezamenlijke fysieke omgeving.

10. De eventuele consequenties voor de huisvesting van bovenstaande punten acht en negen worden als zelfstandige onderdelen inzichtelijk gemaakt waarbij het aan de raad is hier extra budget voor beschikbaar te stellen.

Scholenlandschap

11. De scholensituatie wordt voor de gehele gemeente bekeken waarbij rekening wordt gehouden met:
 - Bereikbaarheid
 - Het dalende aantal leerlingen per school
 - Het amendement 'Voorbereiding en nieuwbouw/renovatie Schoolvereniging Aerdenhout (S.A.B.)' aangenomen door de raad op 30 november 2023
 - Het amendement 'Raadsvoorstel zienswijze gemeenteraad op advies college van B&W op voorgenomen fusie Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland en Stichting Jong Leren' aangenomen door de raad op 30 november 2023.
 - Ook wordt voor de gehele gemeente bekeken of een aanvullend aantal m2 ten behoeve van kinderopvang gewenst of noodzakelijk is. Het is mogelijk dat aanverwante functies (zorg of maatschappelijke voorzieningen) een plek kunnen krijgen in schoolgebouwen.
12. In overleg met de schoolbesturen wordt onderzocht of (en hoe) in de kernen vermindering van het aantal schoolgebouwen gerealiseerd kan worden. Gestreefd wordt het aantal schoolgebouwen in Bloemendaal in lijn te brengen met het aantal schoolgebouwen in vergelijkbare gemeenten elders in Nederland met 24.000 inwoners. Daarbij wordt als tweede uitgangspunt gehanteerd het principe dat per dorpskern sprake is van een concentratie zodanig dat de basisscholen in één of maximaal twee gebouwen worden gehuisvest met daaraan gekoppeld meerdere maatschappelijke functies zoals kinderopvang, welzijnsactiviteiten ed.
13. De voorgenomen uitbreidingen van de Franciscusschool te Bennebroek en de Van Eeghenschool te Aerdenhout blijven buiten het IHP. Dit omdat dit al eerder toegezegde voorzieningen zijn die voldoen aan de criteria zoals opgenomen in de Verordening huisvesting onderwijs Bloemendaal.
14. Bij zowel de Hartenlust als de Montessori VMBO is sprake van een ruimtetekort. In het IHP worden eventuele beschikbare andere locaties voor het huisvesten van een van, of beide scholen onderzocht. In dat kader wordt ook de mogelijkheid onderzocht van ruimte in andere scholen in buurgemeenten onderzocht.
15. Er bestaat voorkeur voor het realiseren van een permanent extra gymlokaal voor de VO-scholen, boven het beschikbaar stellen van een tijdelijke voorziening. Dit omdat de kosten van een tijdelijke voorziening niet veel lager uitkomen dan het realiseren van een permanente gymzaal, de ruimtebehoefte van de VO-scholen in Bloemendaal en Overveen zal de komende jaren niet afnemen. Daarbij zal rekening worden gehouden met de nieuw te bouwen gymzaal bij de Theresiaschool die mede ten behoeve van de Hartenlust wordt gebouwd.

Financiën

16. De plannen (renovatie/ nieuwbouw/ etc.) worden per school doorgerekend naar investeringskosten en jaarlasten. Dit geschiedt op basis van normbedragen vanuit

BouwkostenKompas of de BDB-index (Bouwkostendata). Ervaringscijfers van bouwprojecten binnen de gemeente kunnen ook worden gebruikt.

17. De (geraamde) investeringen worden gerefereerd aan de bestedingsruimte van de gemeente. Hierover vindt overleg plaats tussen de projectleiding en de afdeling financiën van de gemeente. De gemeentelijke meerjarenbegroting is leidend bij het bepalen van de investeringsruimte en de hoogte van de rekenrente. Afschrijvingstermijnen en rekenrentes worden bepaald door de gemeente, op basis van de Nota Activabeleid.
18. De plannen houden rekening met het feit dat Bloemendaal niet alleen verhoudingsgewijs veel schoolgebouwen heeft binnen de gemeentegrenzen maar ook dat het merendeel van die gebouwen zeer oud is waardoor de renovatie een zware wissel trekt op de financiële positie. De financiële stabiliteit van de gemeente mag niet in gevaar komen.
19. De plannen (renovatie/nieuwbouw/etc.) zijn onderworpen aan de volgende budgetregel voor onderwijshuisvesting: "Het gemeentebestuur stelt jaarlijks een budgetplafond uitgaven onderwijshuisvesting vast dat gelijk is aan de van de Rijksoverheid via het gemeentefonds ontvangen financiële middelen ten behoeve van onderwijshuisvesting minus de door de gemeente gemaakte kosten in het kader van onderwijshuisvesting. Is sprake van onderbenutting van het budget dan worden deze resterende middelen toegevoegd aan een in te stellen 'reserve onderwijshuisvesting' waaruit in principe in latere jaren geput kan worden".
20. Bij renovatie van gebouwen wordt aan scholen een bijdrage in de kosten gevraagd. Een vast gemaximeerd bedrag/percentage per m² BVO heeft daarbij de voorkeur (volgens advies Landelijke Vereniging van Onderwijsadviseurs d.d. mei 2019).
21. Financiering van voorzieningen voor kinderopvang komt in principe niet voor rekening van de gemeente.
22. De extra kosten die het gevolg zijn van de (officiële) monumentenstatus van de betreffende gebouwen worden, indien praktisch mogelijk, afzonderlijk in kaart gebracht.

Overige

23. Besluiten over (verzoeken tot) doordecentralisatie worden uitgesteld totdat de wetgever over de consequenties en voorwaarden waaronder scholen hierop 'recht hebben' duidelijkheid heeft gegeven. Conditie waaronder over door decentraliseren kan worden gesproken, worden al wel geïnventariseerd.
24. Om te komen tot grip op de hoeveelheid buitenleerlingen op de Bloemendaalse PO scholen gaat het college met de schoolbesturen de mogelijkheden onderzoeken van het opstellen van een postcoderegeling waarbij ook afspraken worden gemaakt m.b.t. het maximaal aantal leerlingen per schoolgebouw gedurende de looptijd van het IHP.
25. Het college gaat de mogelijkheden onderzoeken van (meer) regionale samenwerking op het vlak van het onderwijshuisvesting. Daartoe behoort ook het maken van afspraken met omliggende gemeenten over een solidariteitsbijdrage voor zgn. 'buitenleerlingen' in PO-scholen in Bloemendaal.
26. Uitgangspunt is dat het economisch claimrecht van schoolgebouw en grond bij de overheid (i.c. de gemeente) berust en dat het samenvoegen of fuseren van scholen, betekent dat schoolgebouw en grond aan de overheid teruggegeven.